

Образотворче мистецтво. 5 клас

Вчитель: Резніченко В. С.

Тема: Шрифтова композиція.

Мета: Продовжувати знайомство з видом мистецтва – графікою. Ознайомити з його різновидом –шрифтовою композицією (буква, слово),буквиця, монограма, декор літери, буква-образ, слово-образ, асоціативність, характер і написання шрифту.

Навчити створювати буквицю, монограму, декор літери, букву-образ, слово-образ. Розвивати просторове, образне мислення, асоціативну пам'ять і уяву. Виховувати естетичне ставлення до навколишнього світу, любов до природи. Формувати потребу до художньої творчості.

Матеріали та інструменти: для дітей – альбом, кольорові олівці, фломастери.

Наочність та обладнання: для вчителя – зразки різних книг та її елементів, зразки різновидів шрифтів, буквиць, монограм, декор літер, букв-образів, слів-образів.

Тип уроку: комбінований.

Основна образотворча проблема: форма.

Вид художньої діяльності – зображення на площині.

Хід уроку:

1. **Організаційний момент** (перевірити приладдя, налаштувати дітей на роботу) – 2хв.
2. **Актуалізація опорних знань.**

Хто ще, крім письменника, бере участь у створенні дитячої книги?

Що вас цікавить більш - текст, чи малюнок? Чому?

Чи можна поєднати слово з малюнком?

1. **Викладання нового матеріалу.**

Писемність, як і звукова мова, є засобом спілкування між людьми і служить для передачі думки на відстань і закріплення її в часі. Писемність є частиною загальної культури даного народу і - ширше - частиною світової культури.

Спілкування людей за допомогою письмових знаків - шрифту - одне з найбільших досягнень людства. Слово «**шрифт**» - (schrift) - німецького походження і в перекладі означає - лист, накреслення літер. Шрифт - це алфавіт, в якому зображення букв, цифр та інших письмових знаків має загальну закономірність побудови і єдиний стиль.

Історія виникнення писемності сягає своїм корінням в глибоку давнину. Складний і тривалий шлях зазнав малюнок знаків, перш ніж він перетворився на алфавіт. З історії світової писемності відомі чотири типи написання:

1. пiктографiчне (картинне, або рисункове) написання у вигляді наскальних малюнкiв у первiсних людей чи знакiв iнформацiї;
2. iдеографiчне, тобто письмо за допомогою iдеограм, а не лiтер;
3. складове, в якому знаками позначалися склади (єгипетське, Японiя, Китай, Корея);
4. лiтерно-звукове з'явилося в другому тисячолiттi до н.е. У ньому знаки означали окремі звуки (фонеми).

Монограма (вiд грец. слiв: моно -один i грамма - буква) - знак, складений iз з'єднаних мiж собою, поставлених поруч або переплетених один з iншого початкових букв iменi та прiзвища, або ж зi скорочення цiлого iменi.

Буквиця (англ. Initial Cap вiд лат. initialis — початковий). Збiльшена заголовна **лiтера** роздiлу тексту (глави, **параграфу**, **абзацу**). Часто — мальована або декорована.

Поєднуючи в композицiї букви незвичної форми, можна створити цiкаві **слова-образи**. Вони бувають колючими, нагадують колiщата якогось механiзму або викликають в уяві образ тварини.

-Погляньте на цей малюнок. Який шрифт на ваш погляд , вiдповiдає змiсту слова «мистецтво»?

1. **Постановка навчального завдання.**

У технiцi графiки напишіть власне ім'я цiкавим шрифтом (букви мальовані або написані) таким чином, щоб зображення вiдповiдали вашому характеру, розказували про ваше хобі, про вашi смаки.

1. **Керiвництво практичною дiяльнiстю учнiв.**

Учитель контролює виконання роботи, надає індивідуальну і фронтальну допомогу.

1. **Аналіз та оцінка художніх робіт учнів.**

2. **Підсумок та узагальнення уроку.**

З яким різновидом графіки ми сьогодні ознайомилися?

Чи сподобався вам урок?

Що було найважче у роботі над створенням образу слова чи літери?

1. **Прибирання робочого місця.**

2. **Домашнє завдання**

- Принести: альбом, фарби, склянка, пензлі.
- Виконати замальовки